

POSTANOWIENIE

Dnia 9 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący)

SSN Piotr Sławomir Niedzielak (sprawozdawca)

SSN Mariusz Łodko

Protokolant Anna Rusak

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców radcy prawnego Mariusza Łątkowskiego
w sprawie radcy prawnego M. W. obwinionego o przewinienia z art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 1, art. 25, art. 27 ust. 1 oraz art. 30 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego
po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej
na rozprawie w dniu 9 października 2020 r.
skargi obrońcy radcy prawnego M. W.
na orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 27 lutego 2019 r., sygn. akt WO -(...)
o uchyleniu orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...]. z dnia 18 czerwca 2018 r., sygn. akt OSD (...) i przekazaniu sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania
na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

postanowił:

- 1. oddalić skargę;**
- 2. kosztami postępowania skargowego obciążyć Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sygn. akt II DSI 46/20

Wnioskiem z dnia 7 sierpnia 2015 r., sygn. akt Rz. D. (...), Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...]. wniósł o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec radcy prawnego M. W. obwinionego o to, że:

pomimo zawieszenia na jego wniosek prawa do wykonywania zawodu na podstawie uchwały nr (...)/2007 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...]. z dnia 01 lipca 2007 roku w trakcie pełnienia funkcji Dyrektora Izby Skarbowej w [...]. wielokrotnie sporządzał odwołania od decyzji Urzędów Skarbowych, decyzji Dyrektora Izby Skarbowej, pism procesowych, skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, skarg kasacyjnych zmierzających do zakwestionowania rozstrzygnięć wydanych przez organy podatkowe, które faktycznie de facto były podpisywane przez radcę prawnego W. M. (...), zamieszkałego w W., działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego polegającego na naruszeniu organów podatkowych na utratę zaufania społecznego, a także ułatwieniu osobom uprawnionym do wystawiania dokumentów związanych z działalnością przedsiębiorstwa „B.” Spółka z o.o. z siedzibą w B. poświadczenie nieprawdy, co do mających znaczenie prawne okoliczności dotyczących przeprowadzenia i przebiegu zwyczajnego zgromadzenia wspólników tego przedsiębiorstwa podczas, gdy w rzeczywistości to zgromadzenie wspólników nie odbyło się,

to jest, o czyn określony w art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. z 2015 r., Dz. U., poz. 507) w związku z art. 6 ust. 1 oraz art. 25, art. 27 ust. 1, art. 30 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Na podstawie art. 64 ust. 1 w związku z art. 65 ust. 1 pkt 5 oraz art. 65 ust 2b i 2c ustawy z dnia 06 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. z 2015 r., Dz.U., poz. 507) wniósł o pozbawienie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...].
orzeczeniem z dnia 23 listopada 2015 r., sygn. akt: OSD/(...), po rozpoznaniu w
dniu 16 listopada 2015 r. wniosku Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej
Izby Radców Prawnych w [...]. – P. B. z dnia 7 sierpnia 2015 r. sygn. akt (...) o
wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko radcy prawnemu M. W.
(wpisanemu pod numerem (...)) o przewinienie dyscyplinarne z art. 64 ust. 1
ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10 poz. 65 z
póź.zm.) w związku z art. 6 i art. 30 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, polegające na
naruszeniu zasad wykonywania zawodu radcy prawnego w ten sposób, że: pomimo
zawieszenia, na jego wniosek, prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na
podstawie Uchwały nr (...)/2007 Rady OIRP w [...]. z dnia 01 lipca 2007 r.,
w trakcie pełnienia funkcji Dyrektora Izby Skarbowej w [...]., wielokrotnie sporządzał
odwołania od decyzji Urzędów Skarbowych, Decyzji Dyrektora Izby Skarbowej,
pisma procesowe, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, skargi
kasacyjne, zmierzające do zakwestionowania rozstrzygnięć wydanych przez organy
podatkowe, które faktycznie były podpisywane przez radcę prawnego W. M. (...),
działał w ten sposób na szkodę interesu publicznego, narażając organy podatkowe
na utratę zaufania społecznego, a także ułatwiał osobom uprawnionym do
wystawiania dokumentów związanych z działalnością przedsiębiorstwa „B.” Spółka
z o.o. z siedzibą w B., poświadczenia nieprawdy co do mających znaczenie prawne
okoliczności, dotyczących przeprowadzenia i przebiegu zwyczajnego zgromadzenia
wspólników tego przedsiębiorstwa, podczas gdy w rzeczywistości to zgromadzenie
wspólników nie odbyło się, w wyniku czego prawomocnym wyrokiem Sądu
Okręgowego w B. VIII Wydział Karny Odwoławczy z dnia 3 października 2014 r.
sygn. akt VIII Ka (...) został uznany winnym popełnienia zarzucanych mu czynów
opisanych w przepisie art.231 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i czynów opisanych
w przepisie art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. i skazany na karę 1 roku
i 3 miesięcy pozbawienia wolności, którą sąd warunkowo zawiesił na okres 2 lat
tytułem próby oraz orzekł stosowną karę grzywny,
uznał M. W. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, tj. naruszenia zasad
wykonywania zawodu radcy prawnego oraz zasad uczciwości i rzetelności
wymaganych przy wykonywaniu zawodu zaufania publicznego, w ten sposób że

pomimo zawieszenia prawa do wykonywania zawodu pełniąc funkcję Dyrektora Izby Skarbowej w [...], sporządzał odwołania od decyzji Urzędów Skarbowych, Decyzji Dyrektora Izby Skarbowej, pism procesowych, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, skargi kasacyjne zmierzające do zakwestionowania rozstrzygnięć wydanych przez organy podatkowe, które faktycznie były podpisywane przez radcę prawnego W. M. (...), działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego, polegającego na narażeniu organów podatkowych na utratę zaufania społecznego a także, ułatwiał osobom uprawnionym do wystawiania dokumentów związanych z działalnością przedsiębiorstwa „B.” Spółka z o.o. z siedzibą w B., poświadczenia nieprawdy, co do okoliczności mających znaczenie prawne, a dotyczących przeprowadzenia i przebiegu zwyczajnego zgromadzenia wspólników tego przedsiębiorstwa, podczas, gdy w rzeczywistości to zgromadzenie wspólników nie odbyło się, za co został skazany prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w B., VIII Wydział Odwoławczy z dnia 3 października 2014 r. sygn. akt VIII Ka (...), na kary opisane wyżej,

za czyn opisany w pkt 1 orzeczenia wymierzył mu karę pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego i obciążył radcę prawnego M. W. kosztami postępowania dyscyplinarnego w wysokości 2.000,00 zł.

Odwołanie od orzeczenia wywiódł obwiniony oraz jego obrońca. Zaskarżyli orzeczenie w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucili:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 67 ust 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. 2010 r. nr 10 poz. 65 z późn. zm.), które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, przez ich niezastosowanie w sprawie, czego przejawem jest brak dokonania przez Sąd Dyscyplinarny samodzielnej oceny zachowania obwinionego M. W.,
2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 7 k.p.k. i art. 4 k.p.k. w zw. z art. 410 w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, które mogło mieć wpływ na treść orzeczenia, poprzez nieprzeprowadzenie samodzielnie postępowania dowodowego.

W oparciu o tak skonstruowane zarzuty, skarżący wnieśli o uchylenie przedmiotowego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W. orzeczeniem z dnia 9 czerwca 2016 r., w sprawie o sygn. akt WO (...), uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał Sądowi I instancji sprawę do ponownego rozpoznania.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...]. orzeczeniem z dnia 18 czerwca 2018 r., w sprawie o sygn. akt OSD (...),

uznał obwinionego za winnego tego, że w okresie od 21 sierpnia 2008 r. do 1 lipca 2009 r. w B. i w B., pomimo zawieszenia na jego wniosek prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego na podstawie uchwały nr (...)/2007 Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...]. z dnia 1 lipca 2007 roku w trakcie pełnienia funkcji Dyrektora Izby Skarbowej w [...]. sporządzał w dniach 21 sierpnia 2008 r., 22 sierpnia 2008 r., nieustalonego dnia na przełomie września i października 2008 r., 10 października 2008 r., 15 października 2008 r., 28 października 2008 r., 17 listopada 2008 r., 2 grudnia 2008 r., 21 maja 2009 r., 1 lipca 2009 r., odwołania od decyzji Urzędów Skarbowych, decyzji Dyrektora Izby Skarbowej, pisma procesowe, skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, skargi kasacyjne, zmierzające do zakwestionowania rozstrzygnięć wydawanych przez organy podatkowe, które faktycznie były podpisywane przez radcę prawnego W. M., nr wpisu (...), zamieszkałego w W., działając w ten sposób na szkodę interesu publicznego polegającego na narażeniu organów podatkowych na utratę zaufania społecznego, a także w dniu 30 sierpnia 2009 r. w B. ułatwił osobom uprawnionym do wystawiania dokumentów związanych z działalnością przedsiębiorstwa „B.” Spółka z o. o. z siedzibą w B. poświadczenie nieprawdy, co do mających znaczenie prawne okoliczności dotyczących przeprowadzenia, i przebiegu zwyczajnego zgromadzenia wspólników tego przedsiębiorstwa, podczas gdy w rzeczywistości to zgromadzenie wspólników nie odbyło się,

tj. czynu z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1870) w związku z art. 6 ust. 1, art. 25, art. 27 ust. 1 oraz art. 30 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 5/2007 VIII Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 10 listopada 2007 r. w sprawie uchwalenia Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, w brzmieniu nadanym uchwałą Nr 8/VIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego Kodeksu Etyki Radcy Prawnego,

i za to na podstawie art. 65 ust. 1 pkt 3) oraz art. 65 ust. 2a ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1870) wymierzył obwinionemu karę pieniężną w wysokości 25.000,00 zł (dwudziestu pięciu tysięcy 00/100 złotych) wraz z zakazem wykonywania patronatu na okres lat pięciu,

na podstawie art. 706 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1870) obciążył obwinionego kosztami postępowania w wysokości 3.000 zł (słownie: trzech tysięcy złotych), płatnymi na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...], a kosztami postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w wysokości 2.000 zł (słownie: dwa tysiące złotych), obciążył Krajową Izbę Radców Prawnych.

Odwołanie od orzeczenia wniósł Minister Sprawiedliwości, na niekorzyść obwinionego w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze dyscyplinarnej.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił rażącą niewspółmierność wymierzonej obwinionemu kary w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz stopnia winy radcy prawnego M. W.

Na podstawie tak skonstruowanych zarzutów wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wymierzenie obwinionemu kary pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego.

Orzeczeniem z dnia 27 lutego 2019 r. Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W. uchylił zaskarżone orzeczenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu OIRP w [...].

Skargę na orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 27 lutego 2019 r. wywiódł obrońca obwinionego. Zaskarżył orzeczenie w całości. Zarzucił orzeczeniu:

1. rażące i stanowiące bezwzględną przyczynę odwoławczą naruszenie prawa procesowego, a mianowicie art. 447 § 5 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych poprzez przyjęcie i rozstrzygnięcie odwołania Ministra Sprawiedliwości od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w [...], które wydane zostało w trybie konsensualnym;
2. rażące naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych poprzez uchylenie orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w [...] w sytuacji braku ku temu podstaw ujętych we wskazanym przepisie.

W konkluzji wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i umorzenie postępowania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy M. W. do ponownego rozpoznania Wyższemu Sądowi Dyscyplinarnemu Krajowej Izby Radców Prawnych w W.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga nie mogła zostać uwzględniona, lecz paradoksalnie z uwagi na konieczność zapewnienia obwinionemu, wbrew żądaniu skargi, podstawowych zasad rzetelnego postępowania, niemniej z innych, niż podniesione przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny przyczyn.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że nie można podzielić zarzutu skarżącego, jakoby Ministrowi Sprawiedliwości nie przysługiwało uprawnienie do zaskarżenia orzeczenia okręgowego sądu dyscyplinarnego działającego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych. Ministrowi Sprawiedliwości, z uwagi na jego rolę wobec samorządu radcowskiego, określoną art. 5 ust. 3 i innymi przepisami ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, przysługuje w postępowaniu dotyczącym odpowiedzialności dyscyplinarnej radców prawnych szerszy zakres uprawnień, niż przyznany stronom tego postępowania, a jednym z nich jest brak

ograniczeń w możliwości zaskarżenia wyroku sądu dyscyplinarnego I instancji, w tym podjętego w trybie konsensualnym.

W tym zakresie Sąd odwoławczy dokonał właściwej oceny przedmiotowej kwestii i wyczerpująco ją omówił, wobec czego, w ocenie Sądu Najwyższego, nie zachodzi potrzeba ich ponownego rozważania. Możliwość odwołania się przez Ministra Sprawiedliwości od każdego orzeczenia i postanowienia kończącego postępowanie dyscyplinarne, które zapadło wobec radcy prawnego (zarówno w świetle poglądów judykatury, jak i doktryny – patrz między innymi: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2016 r., SNO 39/16, Lex 2152405), zważywszy na treść przepisów art. 74⁴, ustawy o radcach prawnych, a w szczególności ust. 4 tego artykułu, jest bowiem oczywista.

Przechodząc do drugiego z zarzutów skargi stwierdzić trzeba, że wbrew stanowisku Wyższego Sądu Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W., merytoryczne rozpoznanie sprawy, w tym środka zaskarżenia wniesionego przez Prokuratora Generalnego, nie jest w żaden sposób uwarunkowane dokonaniem czynności wskazanych w orzeczeniu Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 9 czerwca 2016 r., sygn. akt WO (...), których poniechanie przez okręgowy sąd dyscyplinarny stało się przyczyną już dwukrotnego uchylecia orzeczeń wydanych w pierwszej instancji.

Przypomnieć trzeba, że obwiniony został skazany przez Sąd Rejonowy w B. prawomocnym wyrokiem za to samo, co zarzucane w postępowaniu dyscyplinarnym zachowanie. Obwiniony – co wynika jasno z dotychczasowego przebiegu postępowania – nie kwestionuje w ogóle swojej odpowiedzialności za przypisane mu przewinienie dyscyplinarne, o czym świadczy najdobitniej treść orzeczenia, które okręgowy sąd dyscyplinarny wydał wszak w trybie konsensualnym. Przypomnieć też wypada, że Minister Sprawiedliwości zaskarżył rzeczone orzeczenie okręgowego sądu dyscyplinarnego wprowadzając na niekorzyść obwinionego, ale jedynie w zakresie orzeczenia o karze.

Jednocześnie zaś, Wyższy Sąd Dyscyplinarny uchylił zaskarżone orzeczenie okręgowego sądu dyscyplinarnego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania temu sądowi, nie dlatego, że przeprowadzenie przez okręgowy sąd dyscyplinarny postępowania dowodowego mogłoby doprowadzić do innego rezultatu, niż uznanie

obwinionego winnym popełnienia zarzucanego mu przewinienia, lecz z uwagi na to, że wadliwie odczytuje odpowiednie stosowanie art. 442 § 3 k.p.k. w zw. z art. 539 lit. f k.p.k. w zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej radców prawnych, w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, w sytuacji gdy radca prawny odpowiada w postępowaniu dyscyplinarnym za czyn, który stanowi przestępstwo, za które został uprzednio skazany prawomocnym wyrokiem przez sąd powszechny.

Nie może bowiem budzić wątpliwości, że w rzeczonym wypadku, gdy radca prawny popełnił przestępstwo, co zostało stwierdzone prawomocnym wyrokiem sądu powszechnego, fakt popełnienia przez niego przewinienia dyscyplinarnego jest oczywisty i nie wymaga dodatkowego dowodzenia poprzez powielanie przez sąd dyscyplinarny postępowania dowodowego. W takim wypadku, również czynienie przez sąd dyscyplinarny odrębnych ustaleń w zakresie winy radcy prawnego jest zbędne i wystarczy w tej mierze odwołać się do zapadłego już prawomocnego wyroku skazującego, wydanego przez sąd powszechny. Może natomiast być niezbędne poczynienie dodatkowych ustaleń w związku z koniecznością orzeczenia kary dyscyplinarnej.

Trzeba przy tym podkreślić, że Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W., niejako siłą rzeczy, powielił w tym względzie rozumowanie, które stało się podstawą uchylecia orzeczenia okręgowego sądu dyscyplinarnego w wyniku uprzedniego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego z dnia 9 czerwca 2016 r., a którego podstawą było nie w pełni trafne odczytanie zapatrywań przedstawionych w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2014 r. SNO 34/14. Ze wspomnianego wyroku wynika wprawdzie, że sąd dyscyplinarny jest związany uprzednim prawomocnym wyrokiem skazującym za tożsamy czyn, w tym kiedy dokonuje oceny kwestii przedawnienia przewinienia dyscyplinarnego, które to zapatrywanie należy w pełni zaaprobować. Na gruncie zaś niniejszej sprawy, jego zastosowanie prowadzi między innymi do wniosku, że wbrew stanowisku obrony, nie doszło do przedawnienia przewinienia dyscyplinarnego zarzucanego obwinionemu, gdyż czyny z art. 231 § 2 k.k. i art. 270 § 1 k.k., za które obwiniony został skazany, miały miejsce w latach 2008-2009, a przedawnienie dyscyplinarne następuje dopiero z upływem okresu karalności przestępstwa, który to okres, biorąc pod uwagę zasadę wyrażoną w art. 4 § 1 k.k.

oraz regulacje prawa intertemporalnego w zakresie materii przedawnienia, minie dopiero za ponad 10 lat (zatarcie skazania nie ma tu żadnego znaczenia). Niemniej jednak sąd dyscyplinarny, w ramach samodzielności jurysdykcyjnej, jest „obowiązany dokonać niezbędnych ustaleń faktycznych i ocen co do tożsamości czynu”, co żadną miarą nie oznacza konieczności przeprowadzenia odrębnego, od zrealizowanego już w procesie karnym, postępowania dowodowego. Konieczne a zarazem wystarczające jest jedynie stwierdzenie na podstawie dowodów stanowiących podstawę wydania wyroku skazującego, czy istotnie zachodzi tożsamość pomiędzy przypisanym obwinionemu przestępstwem. Wystarczy zatem w postępowaniu dyscyplinarnym przeprowadzić dowód z dokumentów zawartych w aktach postępowania karnego, bez ponownego samodzielnego przeprowadzania dowodów z tożsamych źródeł dowodowych. Nie bez znaczenia dla powyższego, jest okoliczność, którą trzeba podkreślić za wyżej wspomnianym wyrokiem Sądu Najwyższego, że „tożsamość czynu przypisanego, jako przewinienie dyscyplinarne z czynem (przestępstwem), za który obwiniony został skazany, należy oceniać w kategoriach obiektywnej (historycznej) tożsamości zdarzeń (zachowania), a nie tożsamości (identyczności) ich opisu”. W realiach niniejszej sprawy tak rozumiana tożsamość przestępstwa przypisanego obwinionemu i zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego jest zwyczajnie oczywista i nie wymaga odrębnego dowodzenia.

W tym stanie rzeczy nie byłoby podstaw zaakceptowania rozstrzygnięcia o uchyleniu orzeczenia okręgowego sądu dyscyplinarnego a tym samym do oddalenia skargi na orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, gdyż ten mógłby i powinien samodzielnie rozpoznać zarzut rażącej niewspółmierności kary wywiedziony na niekorzyść obwinionego, gdyby nie fakt, że żądanie jej zaostrezenia zostało podniesione nie przez uprawnionego rzecznika dyscyplinarnego, który jest stroną postępowania, lecz podmiot szczególny, działający na prawach strony, tj. Ministra Sprawiedliwości, który nie uczestniczył przecież w postępowaniu przed okręgowym sądem dyscyplinarnym, nie uzgadniał, tak jak strony tego postępowania treści orzeczenia, nie był związany jego treścią i nie zaakceptował jej w zakresie orzeczenia o karze - żądając w odwołaniu podwyższenia kary do

najsurowszej z przewidzianych w przepisach o odpowiedzialności dyscyplinarnej radców prawnych, tj. pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego.

Nie jest przy tym zrozumiałe, w kontekście części dyspozytywnej zaskarżonego orzeczenia, dlaczego Wyższy Sąd Dyscyplinarny czyni w uzasadnieniu orzeczenia rozważania, co do zasadności odwołania w zakresie orzeczenia o karze, które wywiódł Minister Sprawiedliwości i *de facto* przesądza, że jest ono trafne a obwiniony powinien zostać pozbawiony prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, skoro uchylił orzeczenie okręgowego sądu dyscyplinarnego *de facto* z uwagi na nie wykonanie przez ten sąd zaleceń Wyższego Sądu Dyscyplinarnego wydanych w związku z uprzednim uchyleniem i przekazaniem do ponownego rozpoznania orzeczenia, które zapadło w pierwszej instancji. Równie niezrozumiałe, jeśli zważyć na zakres zaskarżenia i reguły *ne peius*, są rozważania Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych, co do tego czy działanie obwinionego związane z fikcyjnym działaniem współników nie powinno zostać ocenione jako odrębny czyn.

Podnieść należy, że pierwsza ze wskazanych wyżej okoliczności, utwierdza w przekonaniu, że kwestią wymiaru kary w związku z żądaniem zawartym w odwołaniu Ministra Sprawiedliwości powinien zająć się w pierwszej kolejności okręgowy sąd dyscyplinarny – jako sąd pierwszej instancji, gdyż najwyraźniej istnieją silne podstawy do rozważenia konieczności aż tak surowego ukarania obwinionego za zarzucane mu przewinienie dyscyplinarne.

Reasumując, Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W., mając na względzie treść art. 539a § 3 k.p.k. miał prawo uchylić orzeczenie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1 k.p.k., art. 454 k.p.k. lub jeżeli było konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości, z których to przesłanek żadna w realiach niniejszej sprawy nie wystąpiła, a zatem skarga zasługiwałaby na uwzględnienie w zakresie drugiego z sformułowanych w niej wniosków.

Niemniej uchylenie zaskarżonego orzeczenia w istocie rzeczy, zważywszy na konsensualną formę wydania orzeczenia w pierwszej instancji i kierunek, zakres oraz treść żądania odwołania wniesionego przez Ministra Sprawiedliwości, (który nie był przecież stroną rzeczzonego konsensusu), oznaczałoby pozbawienie

obwinionego radcy prawnego prawa do dwuinstancyjnego postępowania, a zatem byłoby procesowo rażąco niesprawiedliwie, gdyż godziłoby wprost w reguły rzetelnego procesu (patrz wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 16 listopada 2016 r., SNO 39/16, Lex 2152405; z dnia 30 września 2016 r., SNO 35/16, LEX nr 2135551; z dnia 26 maja 2014 r., SNO 21/14 (LEX nr 1488910).

W tym stanie rzeczy, Sąd Najwyższy w Izbie Dyscyplinarnej jest zobligowany oddalić wywiedzioną skargę. Rozstrzygając w ten sposób, musi jednak zaznaczyć, że okręgowy sąd dyscyplinarny, ponownie rozpoznając sprawę nie jest zobowiązany do przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości po to, aby czynić ustalenia, co do winy obwinionego w zakresie zarzucanego mu przewinienia dyscyplinarnego, zważywszy bowiem na to, że obwiniony został skazany już prawomocnym wyrokiem w sprawie karnej za to samo zachowanie, byłoby to zwyczajnie zbędne, jako nie mające wpływu na kształt orzeczenia o winie, z wyjątkiem ustaleń, co do ustaleń w zakresie tożsamości przestępstwa i przewinienia dyscyplinarnego. Okręgowy sąd dyscyplinarny powinien natomiast rozważyć potrzebę ewentualnego przeprowadzenia dowodów, które mogą mieć wpływ na rozstrzygnięcie o karze dyscyplinarnej, w kontekście argumentacji zawartej w uzasadnieniu odwołania Ministra Sprawiedliwości, i orzekając o karze rozważyć, czy zachodzą podstawy do postąpienia zgodnie z żądaniem wspomnianego odwołania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.